

Kooskõlastatud Paide Kunstikooli hoolekogus: 07.05.2019 nr 2/3.1
Kooskõlastatud Paide Kunstikooli õppenõukogus: 15.04.2019 nr 3/4.1

PAIDE KUNSTIKOOLI ÕPPEKAVA

Käsitöödisain noortele

Paide 2019

Käsitöödisain

Kursuse nimetus	Käsitöödisain
Sihtrühm	Noored vanuses 13-26 aastat, kes tunnevad rõõmu keskkonnasõbralikust käsitööst, väärtustavad taaskasutust ja on huvitatud nüüdisaegsete materjalide ja töövahendite kasutamisest.
Läbiviija(d)	Paide Kunstikooli õpetaja
Õppetöö vormid	Käsitöödisainis on 3 akadeemilist tundi nädalas, aastas 105 tundi (3 kursust).
Staatus	Huviring
Kursuse eesmärgid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arendada käelise tegevuse kaudu ilumeelt, fantaasiat ja loovust, pakkuda võimalust omandada uusi oskusi ja saada teadmisi nüüdisaegsetest käsitöövahenditest ja -materjalidest. 2. Julgustada tegelema asjadega, mis meeldivad ja tundma rõõmu loomisest. 3. Hoida käsitöötraditsioone (kangakudumine, nõel- ja märgviltimine, tikkimine, tekstiili- ja siidimaal, säästlik materjalide kasutus jne) 4. Õppida kasutama nüüdisaegseid materjale ja töövahendeid (erinevad meediumid, tindid, pastad, šabloonid, templid ja liimipadjad, silikoonivormid, embossingu pulber ja kuumapuhur, vaigukips, kristallivaik, Mixed Media tehnikaga tutvumine jne) 5. Õppida paberi-, kartongi- ja papitööd. Kingituste valmistamine: karbid, pakendid, albumid, kaardid, kalendrid, parkimiskell jne. Kingituste kaunistamisel kasutada värvilisi ja disainpabereid, salvrätitehnikat, krakleed või fotoülekannet; teha <i>quilling</i>-tehnikat; kasutada väljalõigete tegemiseks Sizzixi paberitöomasinat; modelleerida paberlilli; kasutada akrüül- ja paberitinte ning silikoontempleid jne. Teha krepp-paberist suuri dekoratiivseid lilli, köita ja parandada raamatuid. 6. Õppida taaskasutust ja keskkonnasõbralikku käsitööd (villaste kangajääkide kasutamine viltimisel; pabertorudest punumine: vanade ajalehtede, reklaamplakatite ja ajakirjade taaskasutus; küünalde valamine, küünlajääkide taaskasutus, pabermassi valmistamine; katkiste ehete kasutamine kujundustes).
Õpi-väljundid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õppija on leidnud uusi mõttekaaslaste materjalide taaskasutuse ja käsitöö valdkonnas. 2. Õppija on omandanud uusi oskusi ja teadmisi. 3. Õppija mõtleb keskkonnasäästlikkusele ja loodushoiule ning on teinud oma loomingus keskkonda säästvaid valikuid. 4. Õppija oskab valmistada isikupäraseid kingitusi ja tunneb rõõmu kingituse tegemisest. 5. Õppija väärtustab pärimuslikke teadmisi ja aitab säilitada kultuurilist järjepidevust, kasutades oma loomingus rahvakunsti elemente. 6. Õppija on omandanud oskuse parandada vanu raamatuid ja oskab poognaid plokiks õmmelda ning selle kaasi kaunistada. 7. Õppija on omandanud uusi oskusi ja teadmisi, mis toetavad tema professionaalset arengut ning konkurentsivõimet tööturul.
Lühi-kirjeldus	<p>1. KÄSITÖÖTRADITSIOONIDE HOIDMINE</p> <p>1.1. Tutvustada käsitöökultuuri ja esmaseid ohutusnõudeid. Õpetada kavandama ja teostama oma ideid, endale ülesandeid võtma ning neid loovalt lahendama. Õpetada oma tööd viimistlema.</p> <p>1.2. Õpetada säästlikku materjali kasutamist, arendada motoorseid võimeid, õpetada puhtust, täpsust, kannatlikkust ja korraarmastust.</p> <p>1.3. Julgustada õppijat tegelema nii traditsioonilise kui ka nüüdisaegse käsitööga.</p> <p>1.4. Kangakudumine (kaltsuvaipade kudumine) maateljel, kiriteljel, lauateljel ja laste teljel. Kaltsuvaiba kavandamine, materjali lõikumine, värvimine, kerimine, vaiba kudumine. Vaiba viimistlemine (narmaste tegemine).</p>

- 1.5. Nõel- ja märgviltimine. Viltimise tövõtete õpetamine, materjali ja töövahendite tutvustamine. Teemadeks: villaingel; saunamüts; ehted; lilled; prossid; pisipildid õnnitluskaartidele, piltvaibad jne. Linavildi kasutamine alusena. Lukuprosside viltimine.
- 1.6. Viltimismasina kasutamine.
- 1.7. Tikkimine. Muhutikand või arhailine tikand vabalt valitud esemele (mantel, jakk, kott, nõelaraamat jne).
- 1.8. Tekstiili- ja siidimaal. Sissejuhatus siidimaali, erinevate tehnikate (külm- ja kuumbatika, soolatehnika, guta piirdevärvide kasutamine, auruvärvid, siidivärvid jne). Tekstiilivärvide kasutamine puuvillasel riidel (sportsärgid, poekott jne).

2. NÜÜDISAEGSETE MATERJALIDE JA TÖÖVAHENDITE KASUTAMINE

- 2.1. Tutvustada käsitööpoodides müüdavaid uusi materjale ja käsitöövahendeid (erinevad meediumid, tindid, pastad, šabloonid, templid ja liimipadjad, silikonvormid, embossingu pulber ja kuumapuhur, vaigukips, kristallvaik, kuumakolb jne).
- 2.2. Õppida tundma uute materjalide omadusi ja erinevusi, saada uusi teadmisi meisterdamise ja uute materjalide kasutamise kohta.
- 2.3. Tutvustada ja arendada Mixed Media tehnika (erinevate tehnikate segamine) kasutamist erinevatel materjalidel ja esemetel (lõuend, karbid, purgid, pudelid, märkmikud, kaardid, pannid, plaadid jne). Julgustada looma, katsetama ja kombineerima.
- 2.4. Organzakangast, atlasspaelast, pitsist ja pärlitest lillede ja prosside tegemine.
- 2.5. Hoida uudishimu ja põnevust kõige uue suhtes.

3. PABERI-, KARTONGI- JA PAPI TÖÖD

- 3.1. Töövahendite ja materjalide tutvustamine;
- 3.2. Töövõtete õpetamine (noa ja joonlaua hoidmine lõikamisel; paberi ja papi lõikamine noaga, kääridega või paberitöö giljotiiniga; paberi kleepimine papile; kattedepaberi väljalõikamine; linase riide, pitside ja pärlite kasutamine kaunistamisel jne).
- 3.3. Kingituste valmistamine (karbid, pakendid, albumid, kaardid, kalender, parkimiskell jne).
- 3.4. Salvrätitehnika, kraklee, fotoülekanne (erinevate meediumite tutvustamine ja kasutamine).
- 3.5. *Quilling*-tehnika (paberiribade keerutamine *quilling*-nõelaga).
- 3.6. Sizzixi paberitöömasina tutvustamine ja sellega töötamine.
- 3.7. Paberlillede modelleerimine (külm- ja kuumtehnika), tolmukate kinnitamine. Lihtsad kevadlilled ja täidisõielised roosid.
- 3.8. Akvarellide, akrüül- ja paberitindi ning silikoontemplite kasutamine käsitööpaberi kujundamisel ja esemete kaunistamisel.
- 3.9. Krepp-paberist lillede tegemine (suured lilled, külmikumagnetid jne).
- 3.10. Köitmine. Vana raamatu kaante vahetamine, parandamine, kujundamine.
- 3.11. Märkmiku või albumi köitmine (Jaapani köide, pika piste köide, peidetud Belgia piste).

4. TAASKASUTUSE VÄÄRTUSTAMINE JA KESKKONNASÕBRALIK KÄSITÖÖ

- 4.1. Villaste kangajääkide kasutamine viltimisel ja käsitöös (toolikatte, käekoti või jaki viltimine).
- 4.2. Pabertorudest punumine (vanade ajalehtede, reklaamplakatite ja ajakirjade taaskasutus): torude keerutamine, peitsimine, punumine (südamekujuline korv, klaasपुरgi ümber punumine, korvid, kandikud, jõulukuusk, jõuluehted ja -pärg). Valminud tööde viimistlemine ja lakkimine.
- 4.3. Künälde valamine (jääküünlad, tassiküünlad, mesilasvahaküünlad). Künälajääkide taaskasutus.

Paide Kunstikooli õppekava

	<p>4.4. Kåbide ja tammetõrude kasutamine jõuluseadetes ja kodukaunistamisel (kåbipårg, jõulupårg, lauaseaded).</p> <p>4.5. Teibirullide, kåtepaperi ja WC-paperi torude kasutamine meisterdamisel.</p> <p>4.6. Pabermassi valmistamine.</p>
Iseseisvate tööde loetelu	Jagatakse huvitavaid ideid, kogemusi ja leide internetiavarustest ning ajakirjandusest.
Hindamine	Kåsitõõdisaini huviringis antakse õppijale tagasisidet tema tegevuse ja edusammude kohta töö kåigus.
Nåitustel osalemine	Tulemuslikkuse nåitajaks on osalemine nåitusel kooli fuajees.
Soovituslik õppe-materjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. S. Kalda ja N. Suude „RAAMATUKÕITMINE“ 2. M. Suurkask ja E. Soosaar „SIIDIMAAL“ 3. G. Harris „VILTIMISE RÕÕM“ 4. R. Subi „NÕELVILTIMISE KÅSIRAAMAT. Villapallist villapildini“ 5. M. Rannap „VILDITUD VILLAEHTED“ 6. V. Soosaar „KÕITEV KÕITMINE“ 7. L. Paks „PABERI VÕLUMAAILM“ 8. T. Talts „ARMASTUSEGA PABERIST“ 9. V. ja G. Soosaar „RAAMIDETA PAPIMAAILM“ 10. L. Paks „PABERI LUMMUSES“ 11. M. Kelpmann „KANGAKUDUMINE“ 12. A. Gildemann „PABERPUNUTISED“ 13. YouTube'i videod ja FB kåsitõõgrupid
Mårkused	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kåsitõõ valdkond on väga kiiresti muutuv ja uusi mõtteid ning võtteid tuleb kogu aeg juurde. Tegevustesse lisandub pidevalt uusi ja huvitavaid tehnikaid ning materjale ja tõõvahendeid. 2. Tegevuste planeerimisel arvestatakse ka õppijate soove ja huvisid. 3. Huvi korral kutsutakse tõõtubasid låbi viima erinevate tehnikate meistreid.